TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2016. gada 9. jūnijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Iekšēja aplikšana ar nodokļiem — LESD 110. pants — Nodoklis, ko dalībvalsts iekasē par mehāniskajiem transportlīdzekļiem, reģistrējot tos pirmo reizi vai pirmo reizi reģistrējot īpašumtiesību maiņu — Nodokļu neitralitāte attiecībā uz lietotiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas ir ievesti no citām dalībvalstīm, un līdzīgiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kuri ir pieejami valsts tirgū

Lieta C-586/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Curtea de Apel Cluj* (Kluža Apelācijas tiesa, Rumānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 24. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 18. decembrī, tiesvedībā

Vasile Budișan

pret

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj .

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Likurgs [*C. Lycourgos*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*] (referente),

ģenerāladvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko iesniedza:

— Rumānijas valdības vārdā – *R.-H. Radu*, *D. Bulancea* un *R. Mangu*, pārstāvji,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *A. De Stefano*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *M. Wasmeier* un *G.-D. Balan*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – rumāņu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 110. panta interpretāciju.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā *Vasile Budișan* pret *Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj* (Klužas Reģionālā publisko finanšu administrācija) par nodokli, kura samaksa ir tikusi prasīta no *V. Budișan*, lai viņš Rumānijā varētu reģistrēt no citas dalībvalsts ievestu lietotu mehānisko transportlīdzekli.

Rumānijas tiesības

3 Ar 2006. gada 17. jūlija *Legea nr. 343/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal* (Likums Nr. 343/2006 par grozījumiem un papildinājumiem Likumā Nr. 571/2003 par Nodokļu kodeksu) (*Monitorul Oficial al României*, I daļa, 2006. gada 1. augusts, Nr. 662) Nodokļu kodeksā tika ieviests īpašs nodoklis mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kurš ir piemērojams no 2007. gada 1. janvāra un kurš jāmaksā, pirmo reizi reģistrējot transportlīdzekli Rumānijā (turpmāk tekstā – "īpašais nodoklis").

4 Ar 2008. gada 21. aprīļa *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule* (valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 50/2008, ar kuru tiek noteikts mehānisko transportlīdzekļu piesārņojuma nodoklis) (2008. gada 25. aprīļa *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 327, turpmāk tekstā – "*OUG* Nr. 50/2008"), kas stājās spēkā 2008. gada 1. jūlijā, tika ieviests piesārņojuma nodoklis M1–M3 un N1–N3 kategoriju transportlīdzekļiem (turpmāk tekstā – "piesārņojuma nodoklis"). Pienākums maksāt šī nodokļa summu it īpaši rodas, pirmo reizi reģistrējot mehānisko transportlīdzekli Rumānijā.

5 *OUG* Nr. 50/2008 ir ticis vairākkārt grozīts, pirms tas tika atcelts ar 2012. gada 6. janvāra *Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule* (Likums Nr. 9/2012 par nodokli par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām) (2012. gada 10. janvāra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 17; turpmāk tekstā – "Likums Nr. 9/2012"), kas stājies spēkā 2012. gada 13. janvārī. Ar šo likumu piesārņojuma nodoklis tika aizstāts ar jaunu nodokli – nodokli par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām (turpmāk tekstā – "nodoklis par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām").

6 Pamatojoties uz Likuma Nr. 9/2012 4. pantu, pienākums maksāt nodokli par piesārņojošo vielu emisijām rodas, ne tikai pirmo reizi reģistrējot transportlīdzekli Rumānijā, bet arī, konkrētos apstākļos pirmo reizi Rumānijā reģistrējot lietota transportlīdzekļa īpašumtiesību maiņu.

7 Tomēr ar 2012. gada 30. janvāra *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2012 pentru suspendarea aplicării unor dispoziții ale Legii nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, precum și pentru restituirea taxei achitate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 2 din lege* (valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 1/2012 par dažu Likuma Nr. 9/2012 par [nodokli par piesārņojošo vielu emisijām] normu piemērošanas apturēšanu un [šī nodokļa] atmaksu, pamatojoties uz šī likuma 4. panta 2. punkta noteikumiem) (2012. gada 31. janvāra *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 79), kas stājies spēkā 2012. gada 31. janvārī, nodokļa par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām piemērošana, pirmo reizi Rumānijā reģistrējot lietota transportlīdzekļa īpašumtiesību maiņu, tika apturēta līdz 2013. gada 1. janvārim.

8 2013. gada 19. februāra *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule* (valdības Ārkārtas rīkojums Nr. 9/2013 par vides zīmognodevu mehāniskajiem transportlīdzekļiem) (2013. gada 4. marta *Monitorul Oficial al României*, I daļa, Nr. 119, turpmāk tekstā – "*OUG* Nr. 9/2013"), ar ko atceļ Likumu Nr. 9/2012, stājās spēkā 2013. gada 15. martā.

9 Saskaņā ar *OUG* Nr. 9/2013 4. pantu:

"[Vides] zīmognodeva [par mehāniskajiem transportlīdzekļiem] ir jāmaksā tikai vienu reizi, šādi:

a) kompetentajā iestādē pirmajam īpašniekam Rumānijā reģistrējot mehāniskā transportlīdzekļa īpašumtiesību iegūšanu un piešķirot [tā] reģistrācijas apliecību, kā arī reģistrācijas numuru;

b) atkārtoti iekļaujot transportlīdzekli valstī reģistrēto transportlīdzekļu reģistrā, gadījumā, kad, to izslēdzot no valstī reģistrēto transportlīdzekļu reģistra, īpašniekam ir tikusi atlīdzināta [vides zīmognodevas par mehāniskajiem transportlīdzekļiem] atlikusī summa [..];

c) pārreģistrējot tāda lietota mehāniskā transportlīdzekļa īpašumtiesības, par kuru nav ticis samaksāts vieglo automobiļu un mehānisko transportlīdzekļu īpašais nodoklis, ne arī [piesārņojuma nodoklis] un nodoklis par mehānisko transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām atbilstoši to reģistrācijas brīdī spēkā esošajiem noteikumiem;

d) pārreģistrējot tāda lietota mehāniskā transportlīdzekļa īpašumtiesības, attiecībā uz kuru tiesa ir izdevusi rīkojumu atmaksāt nodokli vai attiecībā uz kuru tā ir izdevusi rīkojumu to reģistrēt, nemaksājot vieglo automobiļu un mehānisko transportlīdzekļu īpašo nodokli, [piesārņojuma nodokli] vai nodokli par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām".

10 *OUG* Nr. 9/2013 7. panta 2. punktā ir noteikts:

"[Vides zīmognodevas par mehāniskajiem transportlīdzekļiem] atlikusī vērtība ir par minēto transportlīdzekli iespējami maksājamā summa, ja tas būtu reģistrēts brīdī, kad tas tiek izslēgts no valstī reģistrēto transportlīdzekļu reģistra, [un] kas ir aprēķināta saskaņā ar likumu, pamatojoties uz kuru tiek noteikta reģistrācijas brīdī maksājamā nodokļa summa [Rumānijas lejās (RON)] pēc maiņas kursa, kāds ir piemērojams, reģistrējot [šo transportlīdzekli] vai lietota transportlīdzekļa īpašumtiesību maiņu, ņemot vērā transportlīdzekļa vecumu brīdī, kad tas tiek izslēgts no valstī reģistrēto transportlīdzekļu reģistra."

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

11 2013. gada 5. jūnijā *V. Budișan* iegādājās 2006. gadā ražotu lietotu mehānisko transportlīdzekli, kas sākotnēji bija reģistrēts Vācijā.

12 Lai varētu veikt šī transportlīdzekļa reģistrāciju Rumānijā, *V. Budișan* Rumānijas iestādēs bija jāsamaksā RON 5300 (apmēram EUR 1193) vides zīmognodeva (turpmāk tekstā – "vides zīmognodeva"), kāda transportlīdzekļiem ir paredzēta *OUG* Nr. 9/2013.

13 Uzskatot, ka *OUG* Nr. 9/2013 nav saderīgs ar LESD 110. pantu, *V. Budișan* cēla prasību *Tribunalul Cluj* (Kložas Pirmās instances tiesa), lūdzot, lai Kložas Reģionālajai publisko finanšu administrācijai tiktu piespriests atmaksāt viņam iekasēto vides zīmognodevas summu.

14 Ar 2014. gada 3. aprīļa spriedumu *Tribunalul Cluj* (Kložas Pirmās instances tiesa) šo prasību noraidīja. Šīs tiesas skatījumā *OUG* Nr. 9/2013 atbilst Savienības tiesībām, ciktāl tas nerada diskriminējošu situāciju attiecībā uz importētajām precēm salīdzinājumā ar valsts precēm neatkarīgi no tā, vai tās ir jaunas vai lietotas. Tad prasītājs iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

15 *Curtea de Apel Cluj* (Kložas Apelācijas tiesa) uzskata, ka jautājums par *OUG* Nr. 9/2013 paredzētās vides zīmognodevas saderību ar LESD 110. pantu ir jāapsver divējādā ziņā. Pirmkārt, šī tiesa šaubās, vai ar šo pantu ir saderīgi tas, ka *OUG* Nr. 9/2013 ir paredzēts, ka transportlīdzekļi, par kuru reģistrācija Rumānijā jau ir ticis samaksāts īpašais nodoklis, piesārņojuma nodoklis vai nodoklis par

piesārņojošo vielu emisijām, ir atbrīvoti no vides zīmognodevas, ņemot vērā, ka atlikusī summa pēc viena no agrākajiem nodokļiem, kura iekļauta minēto transportlīdzekļu vērībā, ir mazāka par vides zīmognodevas apmēru. Šī atbrīvojuma rezultātā, pārdodot šos transportlīdzekļus, to cena tiek padarīta zemāka nekā tādu transportlīdzekļu cena, kuru izcelsme ir kādā citā dalībvalstī un par kuriem jaunais nodoklis ir jāmaksā, tāpēc tiktu veicināta lietotu vietējo transportlīdzekļu pārdošana, kaitējot tādu līdzīgu transportlīdzekļu importam, kuru izcelsme ir citās dalībvalstīs.

16 Otrkārt, minētā tiesa šaubās par vides zīmognodevas iekasēšanas kārtības saderību ar LESD 110. pantu. Proti, tāda transportlīdzekļa īpašnieki, kurš atrodas valsts tirgū un par kuru nav ticis samaksāts nekāds nodoklis vai nu tāpēc, ka šis transportlīdzeklis ir ticis reģistrēts pirms 2007. gada 1. janvāra, vai arī tāpēc, ka tā īpašnieks ir atguvis iepriekš samaksātā nodokļa summu, pamatojoties uz *OUG* Nr. 9/2013, varētu izmantot minēto transportlīdzekli, nesamaksājot vides zīmognodevu, līdz šī transportlīdzekļa pārdošanai, t. i., līdz nākotnē paredzamam un nenoteiktam notikumam, turpretim līdzīga, no citas dalībvalsts importēta transportlīdzekļa īpašnieks šo transportlīdzekli varētu izmantot tikai 90 dienas pirms pienākuma to reģistrēt un attiecīgi samaksāt vides zīmognodevu.

17 Šādos apstākļos *Curtea de Apel Cluj* (Kližas Apelācijas tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai, ņemot vērā *OUG* Nr. 9/2013 normas un [vides zīmognodevas] mērķi, ir jāuzskata, ka LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka Eiropas Savienības dalībvalsts ievieš nodokli par piesārņojošo vielu emisijām, kurš ir piemērojams, reģistrējot kādas citas Eiropas Savienības valsts izcelsmes transportlīdzekļus, un kas neattiecas uz reģistrāciju, ja tiek nodotas jau reģistrētu tādu vietējo transportlīdzekļu īpašumtiesības, par kuriem šāds nodoklis vai līdzīgs nodoklis jau ir samaksāts, ja šā atlikušā nodokļa summa, kas ir ietverta valsts iekšējā tirgū esošu transportlīdzekļu vērtībā, ir mazāka nekā jaunais nodoklis?

2) Vai, ņemot vērā *OUG* Nr. 9/2013 normas un [vides zīmognodevas] mērķi, ir jāuzskata, ka LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tas, ka kāda Eiropas Savienības dalībvalsts ievieš nodokli par piesārņojošo vielu emisijām, kas ir piemērojams, reģistrējot kādas citas Eiropas Savienības dalībvalsts izcelsmes transportlīdzekļus, un kas reģistrētu vietējo transportlīdzekļu gadījumā ir jāmaksā tikai tad, ja tiek nodotas šāda transportlīdzekļa īpašumtiesības, kā rezultātā ārvalsts transportlīdzeklis nevar tikt izmantots, nesamaksājot šo nodokli, turpretim reģistrēts vietējais transportlīdzeklis var tikt izmantots neierobežoti laikā, nesamaksājot šo nodokli, līdz minētā transportlīdzekļa īpašumtiesību nodošanai, kam seko jaunā īpašnieka reģistrācija, ja šāda tiesību nodošana ir notikusi?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

18 Uzdodot šos jautājumus, kas ir jāizvērtē kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā, pirmkārt, tas, ka dalībvalsts ievieš mehānisko transportlīdzekļu nodokli, kas tiek uzlikts ievestiem lietotiem transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot šajā dalībvalstī, un minētajā dalībvalstī jau reģistrētiem transportlīdzekļiem, šajā dalībvalstī pirmo reizi reģistrējot šo transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu, un, otrkārt, ka šī dalībvalsts atbrīvo no šī nodokļa jau reģistrētus transportlīdzekļus, par kuriem ir samaksāts agrāk spēkā esošs nodoklis, kas nav ticis atmaksāts, ja šā pēdējā minētā nodokļa atlikusī summa, kura ietverta šo transportlīdzekļu vērtībā, ir mazāka par jaunā nodokļa apmēru.

19 Ir jāatgādina, ka LESD 110. panta mērķis ir nodrošināt preču brīvu apriti starp dalībvalstīm parastos konkurences apstākļos. Šis mērķis ir vērsts uz to, lai novērstu jebkāda veida protekcionismu, ko var radīt diskriminējošu iekšējo nodokļu piemērošana citu dalībvalstu izcelsmes precēm (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 28. punkts un tajā minētā judikatūra).

20 Šajā nolūkā ar LESD 110. panta pirmo daļu ir aizliegts katrai dalībvalstij citu dalībvalstu ražojumiem uzlikt iekšējos nodokļus, kas lielāki par tiem, kuri uzlikti līdzīgiem vietējiem ražojumiem.

21 Izskatāmajā lietā un tikai attiecībā uz lietotu transportlīdzekļu pārdošanu, kas ir šo prejudiciālo jautājumu priekšmets, no iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka ar *OUG* Nr. 9/2013 ir ieviests nodoklis, vides zīmognodeva, ko iekasē, pirmkārt, par importētiem lietotiem transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot Rumānijā, un, otrkārt, par šajā dalībvalstī jau reģistrētiem transportlīdzekļiem, pirmo reizi reģistrējot šo transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu šajā pašā dalībvalstī.

22 Turklāt ar *OUG* Nr. 9/2013 4. panta c) punktu ir noteikts atbrīvojums no minētās vides zīmognodevas, reģistrējot tādu lietotu vietējo transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu, par kuru reģistrāciju Rumānijā jau ir samaksāts īpašais nodoklis, piesārņojuma nodoklis vai nodoklis par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām, izņemot šī panta d) punktā paredzētos gadījumus, kad tiesa ir izdevusi rīkojumu par attiecīgā nodokļa atmaksu.

23 Lai noskaidrotu, vai ar šādu nodokļu režīmu, kāds ir ieviests ar *OUG* Nr. 9/2013, netiek radīta diskriminācija, kas ir pretrunā LESD 110. panta pirmajai daļai, ir jāpārbauda, pirmkārt, šā nodokļa iedarbība uz konkurenci starp lietotiem citu Eiropas Savienības dalībvalstu, nevis Rumānijas, izcelsmes mehāniskajiem transportlīdzekļiem un vietējiem transportlīdzekļiem, kuri tiek aplikti ar šo nodokli. Otrkārt, ir jāpārbauda minētā režīma neitralitāte attiecībā uz konkurenci starp pirmajiem minētajiem transportlīdzekļiem un līdzīgiem vietējiem transportlīdzekļiem, par kuriem tiek saņemts iepriekšējā punktā aprakstītais atbrīvojums.

24 Šajā ziņā no pastāvīgās judikatūras izriet, ka no citām dalībvalstīm ievesti lietoti mehāniskie transportlīdzekļi, kas ir "citu dalībvalstu ražojumi" LESD 110. panta izpratnē, ir transportlīdzekļi, kuri ir laisti apritē citās dalībvalstīs, nevis attiecīgajā dalībvalstī, un kuri tajā, ja tos iegādājas šīs pēdējas minētās dalībvalsts rezidents, var tikt importēti un nodoti ekspluatācijā, bet līdzīgi valsts transportlīdzekļi, kas ir "valsts ražojumi" LESD 110. panta izpratnē, ir tāda paša tipa lietoti mehāniskie transportlīdzekļi ar tādām pašām īpašībām un tādu pašu nolietojumu, kas ir laisti apritē šajā dalībvalstī (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

25 Līdz ar to nav jāpārbauda LESD 110. pantā prasītā neitralitātes ievērošana attiecībā uz mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kas piedalās satiksmē Rumānijā un nav nodoti pārdošanā. Proti, tā iemesla dēļ, ka šie transportlīdzekļi nav pieejami tirgū, tie nekonkurē ar citiem transportlīdzekļiem – ne ar tiem, kas jau ir valsts tirgū, ne ar tiem, kas pieejami citu dalībvalstu tirgū (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 32. punkts).

Par vides zīmognodevas nodokļu neitralitāti attiecībā uz konkurenci starp citu dalībvalstu izcelsmes lietotiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem un līdzīgiem Rumānijas transportlīdzekļiem, kuri šajā dalībvalstī jau ir reģistrēti un par kuriem netiek saņemts OUG Nr. 9/2013 paredzētais atbrīvojums

26 LESD 110. panta piemērošanai un it īpaši salīdzinājumam starp importētu lietotu transportlīdzekļu aplikšanas ar nodokli kārtību un to, kas ir piemērojama valsts teritorijā jau esošiem lietotiem transportlīdzekļiem, ir jāņem vērā ne tikai attiecīgā nodokļa, proti, vides zīmognodevas, likme, bet arī tā aprēķina bāze un piemērošanas kārtība (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 33. punkts un tajā minētā judikatūra).

27 Turklāt ievestiem lietotiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem dalībvalsts nedrīkst piemērot nodokli, ko aprēķina, pamatojoties uz vērtību, kura ir augstāka par transportlīdzekļa faktisko vērtību, kā rezultātā, salīdzinot ar līdzīgiem lietotiem valsts tirgū pieejamiem transportlīdzekļiem, importētiem

transportlīdzekļiem tiktu piemērots augstāks nodoklis. Tādējādi diskriminējošas nodokļu uzlikšanas novēršanai ir jāņem vērā mehānisko transportlīdzekļu faktiskais vērtības samazinājums (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 34. punkts un tajā minētā judikatūra).

28 Lai to ņemtu vērā, nav obligāti jāveic katra transportlīdzekļa vērtējums vai ar to saistīta ekspertīze. Proti, izvairoties no šādai sistēmai raksturīgajām problēmām, dalībvalsts, izmantojot vienotas likmes skalas, kas noteiktas ar normatīvu vai administratīvu aktu un aprēķinātas, balstoties uz tādiem kritērijiem kā transportlīdzekļa vecums, nobraukums, vispārējais stāvoklis, piedziņas veids, marka vai modelis, var noteikt lietotu mehānisko transportlīdzekļu vērtību, kura parasti būs ļoti tuva to faktiskajai vērtībai (spriedums, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

29 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem un it īpaši no Rumānijas valdības iesniegtajiem apsvērumiem, kuru patiesums iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, izriet, ka vides zīmognodevas summa tiek noteikta saskaņā ar skalu, kurā ir ietverti tādi objektīvi un pārskatāmi kritēriji kā attiecīgā transportlīdzekļa motora darba tilpums, *Euro* emisiju standarts vai CO_2 emisijas, kā arī šī transportlīdzekļa vecums un nobraukums. Turklāt, ja nodokļu maksātājs uzskata, ka šī skala pareizi un pietiekami neatspoguļo faktisko transportlīdzekļa vērtības samazinājumu, viņš var lūgt, lai tas tiktu noteikts, veicot ekspertīzi, kuras izmaksas, kas jāsedz nodokļa maksātājam, nedrīkst pārsniegt ar ekspertīzi saistīto darbību izmaksas.

30 Ņemot vērā iesniedzējtiesas pārbaudes, šķiet, ka *OUG* Nr. 9/2013 garantē, ka vides zīmognodevas summa tiek samazināta atkarībā no transportlīdzekļa faktiskās vērtības samazinājuma saprātīgas tuvināšanas (skat. pēc analoģijas spriedumus, 2011. gada 7. aprīlis, *Tatu*, C-402/09, EU:C:2011:219, 44. punkts, un 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 38. punkts).

31 Turklāt pretēji īpašajam nodoklim piesārņojuma nodoklim un nodoklim par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām [rīkojuma] redakcijā laikposmā no 2012. gada 13. janvāra līdz 2013. gada 1. janvārim vides zīmognodeva tiek uzlikta atbilstoši tai pašai aprēķināšanas metodei, pirmkārt, lietotiem citu dalībvalstu izcelsmes mehāniskajiem transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot Rumānijā, un, otrkārt, Rumānijā jau reģistrētiem mehāniskajiem transportlīdzekļiem, šajā dalībvalstī pirmo reizi reģistrējot šo lietoto transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu, par kuriem netiek saņemts šī sprieduma 22. punktā aprakstītais atbrīvojums.

32 Līdz ar to un joprojām ņemot vērā iesniedzējtiesas veiktās pārbaudes, no *OUG* Nr. 9/2003 izrietošais nodokļu slogs ir tāds pats nodokļa maksātājiem, kas iegādājušies citas dalībvalsts, nevis Rumānijas, izcelsmes lietotu mehānisko transportlīdzekli un kas to reģistrē šajā pēdējā minētajā dalībvalstī, un nodokļa maksātājiem, kas Rumānijā iegādājušies šajā dalībvalstī jau reģistrētu lietotu mehānisko transportlīdzekli, attiecībā uz kuru pirmo reizi ir jāreģistrē īpašumtiesību maiņa, nesaņemot šī sprieduma 22. punktā paredzēto atbrīvojumu, jo šis pēdējais minētais transportlīdzeklis, iekasējot vides zīmognodevu, ir tā paša tipa transportlīdzeklis un tam ir tādas pašas īpašības un nolietojums kā citas dalībvalsts izcelsmes transportlīdzeklim.

33 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tāds nodokļu režīms, kāds ir ticis ieviests ar *OUG* Nr. 9/2013, ir neitrāls attiecībā uz konkurenci starp lietotiem citas dalībvalsts, nevis Rumānijas, izcelsmes transportlīdzekļiem un līdzīgiem attiecīgajā dalībvalstī jau reģistrētiem lietotiem vietējiem transportlīdzekļiem, uz kuriem neattiecas ar šo rīkojumu ieviestais atbrīvojums.

Par vides zīmognodevas neitralitāti attiecībā uz konkurenci starp citu dalībvalstu izcelsmes mehāniskajiem transportlīdzekļiem un līdzīgiem Rumānijas transportlīdzekļiem, kuri šajā dalībvalstī jau ir reģistrēti un par kuriem tiek saņemts OUG Nr. 9/2013 paredzētais atbrīvojums

34 Kā jau it ticis norādīts šī sprieduma 22. punktā, *OUG* Nr. 9/2013 4. panta c) punktā ir paredzēts atbrīvojums no vides zīmognodevas samaksas, reģistrējot īpašumtiesības uz lietotiem vietējiem transportlīdzekļiem, par kuru reģistrāciju Rumānijā jau ir samaksāts īpašais nodoklis, piesārņojuma nodoklis vai nodoklis par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām, izņemot šī panta d) punktā paredzētos gadījumus, kad Rumānijas tiesa ir izdevusi rīkojumu par attiecīgā nodokļa atmaksu.

35 Šajā ziņā no Tiesas judikatūras lietās attiecībā uz piesārņojuma nodokli, kuru iekasē, pamatojoties uz *OUG* Nr. 50/2008, un nodokli par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām, kuru iekasē, pamatojoties uz Likumu Nr. 9/2012, kurš ir daļēji apturēts ar *OUG* Nr. 1/2012 (mehānisko transportlīdzekļu reģistrācija laikposmā no 2012. gada 13. janvāra līdz 2013. gada 1. janvārim), nepārprotami izriet, ka šie nodokļi nav bijuši saderīgi ar LESD 110. pantu (spriedumi, 2011. gada 7. aprīlis, *Tatu*, C-402/09, EU:C:2011:219; 2011. gada 7. jūlijs, *Nisipeanu*, C-263/10, nav publicēts, EU:C:2011:466; rīkojums, 2014. gada 3. februāris, *Câmpean* un *Ciocoiu*, C-97/13 un C-214/13, nav publicēts, EU:C:2014:229).

36 Analogā veidā īpašais nodoklis ir jāuzskata par nesaderīgu ar LESD 110. pantu, jo tam ir īpašības, kas identiskas ar *OUG* Nr. 50/2008 paredzēto nodokļu īpašībām un kas nav saderīgas ar šo pantu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 45. punkts). Nodoklis par transportlīdzekļu piesārņojošo vielu emisijām, pamatojoties uz Likumu Nr. 9/2012 redakcijā, kas piemērojama no 2013. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 15. martam, arī nav saderīgs ar LESD 110. pantu šī nodokļa iekasēšanas kārtības dēļ un it īpaši tādēļ, ka šo nodokli iekasē vienīgi par lietotiem vietējiem transportlīdzekļiem, par kuriem nav samaksāts agrāk Rumānijā spēkā esošais transportlīdzekļu reģistrācijas nodoklis (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 47.–50. punkts).

37 Tiesa jau ir nospriedusi, ka tāds nodokļu režīms, kurā paredzēts, ka lietoti mehāniskie transportlīdzekļi, kas ir tikuši aplikti ar šādiem nodokļiem, kuri nav saderīgi ar Savienības tiesībām, būs atbrīvoti no jauna nodokļa, šajā gadījumā – vides zīmognodevas, nav saderīgs ar LESD 110. pantu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 47.–51. punkts).

38 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru mehāniskā transportlīdzekļa reģistrācijas brīdī iekasētā nodokļa summa tiek iekļauta šī transportlīdzekļa vērtībā. Ja dalībvalstī, samaksājot nodokli, reģistrētais transportlīdzeklis vēlāk šajā dalībvalstī tiek pārdots kā lietots transportlīdzeklis, tā tirgus vērtība ietver šī nodokļa atlikušo summu. Ja tā reģistrācijas dienā tāda nodokļa apmērs, kurš tiek uzlikts importētam tāda paša tipa lietotam transportlīdzeklim ar tādām pašām īpašībām un nolietojumu, pārsniedz minēto atlikušo summu, tādā gadījumā ir pārkāpts LESD 110. pants (spriedums, 2013. gada 19. decembris, *X*, C-437/12, EU:C:2013:857, 30. un 31. punkts un tajos minētā judikatūra).

39 Tomēr tāds ar Savienības tiesībām nesaderīgs nodoklis kā šī sprieduma 35. punktā minētie nodokļi ir jāatlīdzina kopā ar procentiem (šajā ziņā skat. spriedumus, 2013. gada 18. aprīlis, *Irimie*, C-565/11, EU:C:2013:250, 20. un 21. punkts, kā arī 2014. gada 15. oktobris, *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, 27. un 28. punkts), un līdz ar to ir jāuzskata, ka šā nodokļa summa vairs nav ietverta to transportlīdzekļu tirgus vērtībā, kuriem tiek uzlikts šis nodoklis. Minētā nodokļa atlikusī summa, kas ietverta šo transportlīdzekļu vērtībā, atbilst nulles vērtībai, tātad šī summa noteikti ir mazāka par jaunu nodokli, šajā gadījumā – vides zīmognodevu, ar ko tiek aplikts importēts tāda paša tipa lietots transportlīdzeklis ar tādām pašām īpašībām un nolietojumu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 50. punkts).

40 Protams, pamatlietā *OUG* Nr. 9/2013 4. panta d) punktā ir aplūkota situācija, kurā attiecībā uz konkrēto transportlīdzekli maksājamais reģistrācijas nodoklis faktiski ir ticis atmaksāts, un paredzēts, ka šajā gadījumā, reģistrējot attiecīgā transportlīdzekļa īpašumtiesību maiņu, ir jāmaksā vides zīmognodeva.

41 Tomēr ir jāuzskata, ka ar Savienības tiesībām nesaderīga nodokļa atlikusī summa vairs netiek iekļauta transportlīdzekļa tirgus vērtībā, jo šī transportlīdzekļa īpašniekam, pamatojoties uz šīm tiesībām, ir iespēja saņemt šī nodokļa atmaksu neatkarīgi no tā, vai minētā transportlīdzekļa pārdošanas dienā tas ir ticis faktiski atmaksāts.

42 Proti, ar šo parasto iespēju ir iespējams attiecīgos Rumānijas lietoto transportlīdzekļu īpašniekus mudināt par šiem transportlīdzekļiem, pat ja attiecīgais nodoklis vēl nav ticis atmaksāts, piedāvāt pārdošanas cenu, kurā netiek ņemts vērā minētais nodoklis. Tomēr gadījumā, kad nodoklis vēl nav ticis atmaksāts, minēto transportlīdzekļu pircēji, pamatojoties uz *OUG* Nr. 9/2013 4. panta c) punktu, ir atbrīvoti no vides zīmognodevas. Savukārt no citas dalībvalsts importētiem lietotiem transportlīdzekļiem nemainīgi tiek uzlikta *OUG* Nr. 9/2013 paredzētā vides zīmognodeva, Rumānijā reģistrējot šo transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu. Līdz ar to ar tādu atbrīvojumu kā šis, kas izriet no šīs normas, ir iespējams radīt konkurences priekšrocību Rumānijas tirgū jau esošiem lietotiem transportlīdzekļiem un sekojoši atturēt līdzīgu transportlīdzekļu importēšanu no citām dalībvalstīm.

43 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

— tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts ievieš nodokli mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kurš tiek uzlikts importētiem lietotiem transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot šajā dalībvalstī, un minētajā dalībvalstī jau reģistrētiem transportlīdzekļiem, pirmo reizi šajā pašā dalībvalstī reģistrējot šo pēdējo minēto transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu;

— tam ir pretrunā tas, ka šī dalībvalsts atbrīvo no šī nodokļa jau reģistrētus transportlīdzekļus, par kuriem ir samaksāts un nav atmaksāts agrāk spēkā esošais nodoklis, kas atzīts par nesaderīgu ar Savienības tiesībām.

Par Tiesas sprieduma iedarbību laikā

44 Gadījumā, ja pasludināmajā spriedumā tiktu nospriests, ka tāds nodokļu režīms, kāds ir ieviests ar *OUG* Nr. 9/2013, nav saderīgs ar LESD 110. pantu, Rumānijas valdība ir lūgusi Tiesu sava sprieduma iedarbību ierobežot laikā. Proti, šī valdība uzsver, ka šis spriedums varētu radīt nopietnas grūtības Rumānijas ekonomikai.

45 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Tiesas sniegtā Savienības tiesību normu interpretācija, īstenojot ar LESD 267. pantu piešķirto kompetenci, izskaidro un vajadzības gadījumā precizē šīs normas nozīmi un apjomu, kā tā ir vai bija jāsaprot un jāpiemēro no tās spēkā stāšanās brīža. No tā izriet, ka šādi interpretēta tiesību norma var tikt piemērota un ir jāpiemēro tiesiskajās attiecībās, kas radušās un ir konstatētas, pirms tika pasludināts spriedums par lūgumu sniegt interpretāciju, ja turklāt ir izpildīti nosacījumi, kas ļauj vērsties kompetentajās tiesu iestādēs par strīdu, kurš saistīts ar minētās tiesību normas piemērošanu (skat. spriedumus, 1988. gada 2. februāris, *Blaizot* u.c., 24/86, EU:C:1988:43, 27. punkts; 2006. gada 10. janvāris, *Skov* un *Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 50. punkts, kā arī 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 53. punkts).

46 Tādējādi Tiesa tikai izņēmuma kārtā, piemērojot Savienības tiesību sistēmai raksturīgo vispārējo tiesiskās noteiktības principu, var ierobežot iespēju atsaukties uz tiesību normu, kuru tā ir interpretējusi. Lai varētu pieņemt lēmumu par šādu ierobežojumu, ir jābūt izpildītiem diviem būtiskiem

kritērijiem, proti, ir jābūt ieinteresēto personu labticībai un būtisku traucējumu rašanās riskam (spriedumi, 2006. gada 10. janvāris, *Skov* un *Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, 51. punkts, kā arī 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 54. punkts).

47 Turklāt šāds ierobežojums ir pieļaujams tikai tajā pašā spriedumā, kurā ir lemts par lūgto interpretāciju (spriedums, 2007. gada 6. marts, *Meilicke* u.c., C-292/04, EU:C:2007:132, 36. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Pamatlietā, runājot par ekonomiskajām sekām, ko var radīt tāda nodokļu režīma nesaderība ar LESD 110. pantu, kas ir ticis ieviests ar *OUG* Nr. 9/2013, Rumānijas valdība iesniedza vērtējumu, saskaņā ar kuru par transportlīdzekļu reģistrāciju iekasēto nodokļu summu atmaksa kopā ar procentiem sasniegtu RON 6 504 429 857,47 (apmēram EUR 1 448 341 039). Šādu summu atmaksas rezultātā par 0,9 % pieaugtu 2015. gadam plānotais Rumānijas valsts budžeta deficīts, kas palielinātos no 1,83 % līdz 2,7 % no šīs valsts IKP.

49 Ir jākonstatē, ka Rumānijas valdības apsvērumi nav viennozīmīgi jautājumā par to, vai šis vērtējums attiecas vienīgi uz tādu summu atmaksu, kuras ir tikušas iekasētas par *OUG* Nr. 9/2003 paredzēto vides zīmognodevu, vai uz visu reģistrācijas nodokļu summām, kuras Rumānijas valsts ir iekasējusi, proti, arī īpašā nodokļa, piesārņojuma nodokļa un nodokļa par piesārņojošo vielu emisijām summām.

50 Tomēr Tiesa klusējot un nepārprotami ir atteikusies ierobežot laikā gan tādu spriedumu iedarbību, kuros ir uzsvērta šo nodokļu nesaderība ar Savienības tiesībām (attiecībā uz *OUG* Nr. 50/2008 paredzētā piesārņojuma nodokli skat. spriedumus, 2011. gada 7. aprīlis, *Tatu*, C-402/09, EU:C:2011:219, un 2011. gada 7. jūlijs, *Nisipeanu*, C-263/10, nav publicēts, EU:C:2011:466, 34.–38. punkts; attiecībā uz nodokli par piesārņojošo vielu emisijām, kurš tiek iekasēts, pamatojoties uz Likumu Nr.°9/2012 tā dažādajās redakcijās, skat. rīkojumu, 2014. gada 3. februāris, *Câmpean* un *Ciocoiu*, C-97/13 un C-214/13, nav publicēts, EU:C:2014:229, 37.–42. punkts, kā arī spriedumu, 2015. gada 14. aprīlis, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, 56.–59. punkts), gan tādu spriedumu iedarbību, kuros ir norādīts, ka šādi nodokļi būtu jāatmaksā kopā ar procentiem (skat. spriedumus, 2013. gada 18. aprīlis, *Irimie*, C-565/11, EU:C:2013:250, un 2014. gada 15. oktobris, *Nicula*, C-331/13, EU:C:2014:2285, 40.–42. punkts).

51 Šajā kontekstā apstāklis, ka Rumānijas valsts ir aizkavējusi iekasētā īpašā nodokļa, piesārņojuma nodokļa un nodokļa par piesārņojošo vielu emisijām summu atmaksu, nevar attaisnot šī sprieduma iedarbības ierobežošanu laikā.

52 Tādējādi nosacījums par būtiskiem traucējumiem nevar tikt uzskatīts par izpildītu. Līdz ar to nav jāpārbauda, vai ir izpildīts kritērijs par ieinteresēto personu labticību.

53 No šiem apsvērumiem izriet, ka nav pamata ierobežot šī sprieduma iedarbību laikā.

Tiesāšanās izdevumi

54 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

LESD 110. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka:

— **tam nav pretrunā tas, ka dalībvalsts ievieš nodokli mehāniskajiem transportlīdzekļiem, kurš tiek uzlikts importētiem lietotiem transportlīdzekļiem, tos pirmo reizi reģistrējot šajā dalībvalstī, un minētajā dalībvalstī jau reģistrētiem transportlīdzekļiem, pirmo reizi šajā pašā dalībvalstī reģistrējot šo pēdējo minēto transportlīdzekļu īpašumtiesību maiņu;**

— **tam ir pretrunā tas, ka šī dalībvalsts atbrīvo no šī nodokļa jau reģistrētus transportlīdzekļus, par kuriem ir samaksāts un nav atmaksāts agrāk spēkā esošais nodoklis, kas ir atzīts par nesaderīgu ar Savienības tiesībām.**

[Paraksti]